

взаимодействия бизнеса и государства / К. А. Полуниин // Вестн. Финанс. акад. – 2009. – № 2. – С. 66–69

15. **Полюшкін С. С.** Підхід до формування механізму забезпечення сталого розвитку міста-мегаполіса / С. С. Полюшкін // Результат-орієнтовані підходи, інструменти та технології в публічному управлінні : матеріали наук.-практ. конф. за міжнар. участю, 26 жовт. 2012 р. / за заг. ред. Ю. П. Шарова. – Д. : ДРІДУ НАДУ, 2012. – С. 105 – 107.

16. **Посібник** із КСВ. Базова інформація з корпоративної соціальної відповідальності / кол. авторів : Лазоренко О., Колишко Р. [та ін.]. – К. : Енергія, 2008. – 96 с.

17. **Розробка** національного порядку денного з корпоративної соціальної відповідальності / Ресурсний центр Гурт. – Режим доступу : www.gurt.org.ua/news/recent/4866.

18. **Роль** государства в продвижении корпоративной социальной ответственности : обзор международного опыта. – Режим доступа : [www.un.by/f/file/The%20role%20of%20government%20in%20CSR%](http://www.un.by/f/file/The%20role%20of%20government%20in%20CSR%20).

19. **Ружевицюс Ю.** Социально ответственный и устойчиво развиваемый бизнес: международный контекст / Юозас Ружевицюс // Менеджмент качества. – 2010. – № 3. – С. 28 – 31.

20. **Самсонова К. В.** Нефінансова звітність, її сутність та значення в умовах соціально-орієнтованої економіки / К. В. Самсонова, В. О. Буряк. – Режим доступу : www.nauka.kushnir.mk.ua/?p=57552.

21. **Сергієнко Е. О.** Організаційна культура як фактор підвищення якості муніципального управління : автореф. ... дис. канд. наук з держ. упр. : 25.00.04 / Сергієнко Елла Олексіївна ; ДРІДУ НАДУ. – Д., 2011. – 20 с.

22. **Скрипченко Н.** Зарубіжний досвід інтерпретації принципів стійкого розвитку в місцевому самоврядуванні / Н. Скрипченко // Держ. упр. та місцеве самоврядування : зб. наук. пр. – Д. : ДРІДУ НАДУ, 2011. – № 4 (11). – Режим доступу : www.archive.nbu.gov.ua.

23. **Соломахин К. Н.** Представление в нефинансовой отчетности компаний показателей устойчивого развития, направленных на привлечение и удержание высококвалифицированных кадров / К. Н. Соломахин // Корпоративный менеджмент. – Режим доступа : www.elibrary.ru/download/13546883.PDF.

24. **Социальная** ответственность (SA8000:2001). – Режим доступа : [www.klubok.net/Downloads-index-req-viewdownload details- lid-145.html](http://www.klubok.net/Downloads-index-req-viewdownload-details-lid-145.html).

25. **Шаров Ю. П.** Стратегічне планування в муніципальному менеджменті : концептуальні аспекти : монографія / Ю. П. Шаров. – К. : Вид-во УАДУ, 2001. – 302 с.

26. **ISO 26000:2010.** Guidance on social responsibility / International Organization for Standardisation, 2010. – Access mode : <http://isotc.iso.org>.

27. **The Global Reporting Initiative (GRI).** – Access mode : www.globalreporting.org/Home.

Надійшла до редколегії 05.09.13

Олена ПОПОВА

*Національна академія державного управління
при Президентіві України*

Харківський регіональний інститут державного управління

ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ОСВІТИ НА МІСЦЕВОМУ РІВНІ В КОНТЕКСТІ КОМПЕТЕНТІСНОГО ПІДХОДУ

Розглядається сутність феномену «управління», розкривається зміст наукових категорій «державне управління», «державне управління освітою», надається визначення поняття «державне управління якістю освіти на місцевому рівні». Визначається пріоритетним в удосконаленні державного управління якістю освіти на місцевому рівні кадровий чинник та обґрунтовуються необхідність і переваги запровадження компетентісного підходу в управлінні освітньою галуззю як важливої умови забезпечення якості освіти.

Ключові слова: управління, державне управління освітою, державне управління якістю освіти на місцевому рівні, якість освіти, компетентісний підхід.

Олена Попова. Государственное управление качеством образования на местном уровне в контексте компетентностного подхода

Рассматривается суть феномена «управление», раскрывается содержание научных категорий «государственное управление», «государственное управление образованием», дано определение понятию «государственное управление качеством образования на местном уровне». Определяется приоритетным в усовершенствовании государственного управления качеством образования кадровый фактор и обосновываются необходимость и преимущества внедрения компетентностного подхода в управлении образовательной сферой как важного условия обеспечения качества образования.

Ключевые слова: управление, государственное управление, государственное управление образованием, государственное управление качеством образования на местном уровне, качество образования, компетентностный подход.

Olena Popova. Public administration of quality of education at the local level on the foundation of the competence approach

The article deals with the essence of the phenomenon of management, reveals the meaning of science categories of public administration, of public administration of education and public administration of quality of education at the local level. Personnel factor identifies priority in improving of public administration of quality of education at the local level, the importance of the implementation of the competence approach to management education sector as a necessary condition to ensure the quality of education.

Key words: management, public administration, public administration of education, public administration of quality of education at the local level, quality of education, competence approach.

Інтегруючись у європейський і світовий освітній простір, Україна прагне забезпечити модернізацію освіти, ключовою ідеєю якої є якість. Реалізація зазначених вимог потребує розробки механізмів удосконалення управління якістю освіти, запровадження таких підходів до управління освітою, які б поєднували багатовекторність змісту діяльності з високим рівнем професійної компетентності керівників та забезпечували на підпорядкованій території високу якість як управління, так і освіти в цілому. Відповідь на порушену проблему знаходимо в змісті компетентнісного підходу та можливостях його запровадження в практику управління як інноваційного напрямку освітньої діяльності.

Різні аспекти з проблем освітньої політики та державного управління освітою розглядали такі вітчизняні науковці, як Л. Ващенко, Р. Вдовиченко, В. Грабовський, Л. Даниленко, Д. Дзвінчук, Г. Єльнікова, Л. Калініна, Л. Карамушка, В. Кремень, В. Крижко, С. Крисюк, В. Луговий, В. Лунячек, О. Ляшенко, В. Маслов, В. Олійник, Є. Павлютенков, Л. Паращенко, О. Поступна, О. Радченко, Т. Сорочан, А. Тамм, П. Худомінський та ін. Проблеми управління якістю освіти досліджували українські та російські вчені: Г. Дмитренко, Е. Коротков, Т. Лукіна, О. Ляшенко, Л. Одерій, М. Поташник, О. Севрук, С. Шишов та ін.

Аналіз наукових матеріалів, присвячених дослідженню проблеми забезпечення якості освіти, показав, що вона має ще чимало невіршених теоретичних і практичних питань. На особливу увагу заслуговують питання державного управління якістю освіти на місцевому рівні, вирішення яких певною мірою залежить від рівня професійної компетентності керівників сфери освіти.

З огляду на зазначене, урахуваючи глобальні тенденції та зміни в освітніх системах країн світу, важливим напрямом дослідження вважаємо поглиблення наукових знань із питань запровадження компетентнісного підходу до управління якістю освіти.

Метою статті є дослідження питання удосконалення державного управління якістю освіти на місцевому рівні в контексті компетентнісного підходу. Для досягнення поставленої мети вважаємо за необхідне виконати такі завдання:

– розкрити сутність феномену «управління», зміст понять «державне управління», «державне управління освітою» і дати визначення поняттю «державне управління якістю освіти на місцевому рівні»;

– виявити чинники вдосконалення державного управління якістю освіти та обґрунтувати необхідність і переваги запровадження компетентнісного підходу в управлінській діяльності.

Розгляд та вивчення означеної проблеми слід розпочати з розкриття сутності феномену «управління» як основоположного, що, безумовно, допоможе глибше проаналізувати зміст вихідних понять.

Категорія «управління» доволі багатогранна. Це поняття використовується в різних сферах суспільної, виробничої, наукової діяльності тощо. За своєю суттю воно є доволі складним та значною мірою універсальним суспільним феноменом.

Управління як особлива, специфічна сфера людської діяльності існувала впродовж усієї історії розвитку людства та, водночас, вона змінювалася, ускладнювалася, набувала різних форм відповідно до змін соціально-економічних та політичних умов. Зазнавали оновлення принципи, форми управління, створювалися нові технології, удосконалювався зміст методів діяльності.

У філософському розумінні управління – це об'єктивний процес упорядкування систем, суть якого полягає в забезпеченні їх цілісності, підтриманні заданого режиму їх діяльності й досягненні мети шляхом обміну інформацією між їх підсистемами (керівною та керованою) каналами прямого й зворотного зв'язку [18, с. 532].

Вивчення нормативів свідчить, що управління – це цілеспрямована сукупність дій, що забезпечують погодження й координацію спільної праці людей з метою досягнення суспільно значущих цілей та розв'язання поставлених завдань [1, с. 65].

Аналіз джерельної бази свідчить, що в наукових колах не існує єдиного визначення поняття «управління». Проте найбільш змістовно суть управління визначається через термін «вплив». Так, у тлумачному словнику з управління знаходимо: «управління – це процес цілеспрямованого впливу керівної підсистеми або органу управління на керовану підсистему або об'єкт управління з метою забезпечення його ефективного функціонування та розвитку» [17, с. 180] (тут і далі переклад українською автора. – О. П.).

Такої самої думки дотримуються автори навчального посібника «Державне управління». Вони вважають, що «управління – це цілеспрямований вплив, необхідний для узгодження спільної діяльності людей; структура й функції з упорядкування, збереження й цілеспрямованого розвитку системи; процес, що підтримує систему в наперед заданому

якісному й кількісному стані або переводить її в новий» [5, с. 21 – 22].

Цю позицію поділяє В. Афанасьєв, який наголошує, що «управління – це систематично здійснюваний, свідомий, цілеспрямований вплив людей на суспільну систему в цілому або на її окремі ланки на підставі пізнання й використання властивих для системи об'єктивних закономірностей і тенденцій в інтересах забезпечення її оптимального функціонування й розвитку, досягнення поставленої мети» [2, с. 111].

У найбільш широкому розумінні управління виявляється в соціальних системах. Саме тому особливим видом діяльності є соціальне управління, яке відрізняється від інших видів управління тим, що здійснюється через вплив на свідомість і волю, а отже, і на інтереси людини щодо досягнення поставлених цілей.

Відзначимо, що оскільки соціальні системи надзвичайно особливі, процеси управління в них теж своєрідні. До того ж їх сутність виявляється частіше в якісних, а не в кількісних характеристиках, які виміряти та виявити набагато складніше.

Серед усіх видів соціального управління визначальна роль належить державному управлінню, яке, на думку В. Малиновського, «у сучасних умовах державотворення стає основним засобом здійснення соціальних перетворень» [12, с. 143] та яке трактується як «одна з форм діяльності держави, що забезпечує реалізацію державної влади через відповідні управлінські органи, і яка є важливою частиною соціального управління» [8, с. 35].

Особливістю державного управління є його можливість впливати на всі сфери суспільства, чільне місце серед яких належить освіті. Попри різні погляди щодо тлумачення сутності поняття «державне управління освітою», наведемо трактування В. Кременя, який розглядає управління освітою як різновид соціального, визначає його як цілеспрямовану зміну її стану та наголошує, що ефективно й результативно управління потребує знання природи об'єкта управління, наявності відповідної інформації для прийняття управлінських рішень, механізмів та ресурсів їх реалізації [7, с. 944].

На думку С. Крисюка, державне управління освітою – особливий вид професійної діяльності, спрямований на систему освіти з метою забезпечення її життєдіяльності, динамічного розвитку у зв'язку із зміною обставин. Суттю управління освітою є цілеспрямована діяльність щодо створення соціально-прогностичних, організаційних, правових, кадрових, педагогічних, матеріально-фінансових та інших умов, необхідних для оптимального функціонування і розвитку галузі, реалізації її мети, переходу в якісно новий стан [6, с. 55].

Розглядаючи управління в освіті з позиції науки державного

управління та враховуючи різні погляди щодо його визначення, на нашу думку, державне управління освітою – це вид соціального управління, що забезпечує цілеспрямованість та організованість державного впливу на систему освіти та сприяє не лише її функціонуванню, а й розвитку; діяльність органів влади, спрямована на досягнення поставлених державою освітніх цілей.

У зв'язку з виконанням стратегічних завдань, покликаних забезпечити в державі високу якість освіти, вимоги щодо державного управління якістю освіти посилюються. Адже система управління є найбільш значущим чинником, що впливає на результат діяльності будь-якої соціальної системи, у тому числі й системи освіти в забезпеченні її якості.

Визначення державного управління якістю освіти має складне багатовимірне значення та пов'язане з реалізацією як освітніх функцій, так і функцій управлінських, оскільки проблему поліпшення якості освіти слід розглядати не лише з огляду вдосконалення методики викладання навчальних предметів, а й з позиції забезпечення управлінського впливу, спрямованого на реалізацію державної освітньої політики щодо гарантування якості.

Так, за М. Поташником, управління якістю освіти – це особливе управління, організоване та спрямоване на досягнення не будь-яких, не випадкових, не просто кращих за попередні, а цілком визначених, заздалегідь спрогнозованих із можливим ступенем точності результатів освіти, де мета (результат) має бути спрогнозована операційно в зоні потенційного розвитку випускника школи [15, с. 33].

Г. Тахтамішева визначає управління якістю освіти як діяльність, у якій її суб'єкт через надання освітніх послуг і вирішення управлінських завдань забезпечує організацію спільної діяльності споживачів та її спрямованість на якісне задоволення їх освітніх потреб [16].

Слід розглянути також позицію Т. Лукіної, яка вважає, що державне управління якістю освіти – один із видів соціального, об'єктами якого є різні установи системи загальної середньої освіти та управління, що має ієрархічну структуру та визначає його як специфічний вид суспільної діяльності, спрямованої на підтримку та поліпшення якості й результативності функціонування галузі в цілому та загальноосвітнього, культурного й професійного рівня підготовки молоді [10, с. 19].

Успішність освітніх перетворень, пов'язаних із поліпшенням якості освіти, залежить від ефективності управління якістю освіти на різних рівнях управління. На цьому наголошує Е. Коротков, який

указує, що для управління якістю освіти важливо формувати систему управління, яка була б орієнтована на якість, реалізовувала специфічні для управління якістю функції управління та органічно вписувалася в загальну систему державного управління освітніми процесами. На думку вченого, така система необхідна як на макрорівні управління освітою, так і на рівні управління освітніми процесами в кожному конкретному регіоні [9, с. 229].

Державне управління соціальною системою, якою, зокрема, є і система освіти на місцевому рівні, «...є специфічною цілеспрямованою діяльністю людей, спеціально наділених відповідними повноваженнями, з метою забезпечення належного здійснення виконавцями певної кількості функцій у складі спільної діяльності різних груп, колективів та інших людських об'єднань, спрямованої на успішне досягнення системи заздалегідь визначених соціально значущих цілей» [14, с. 25].

Узагальнюючи наукові погляди на предмет нашого дослідження, державне управління якістю освіти визначаємо як вид соціального управління, що забезпечує цілеспрямований вплив органів державної влади на систему освіти певної території з метою забезпечення її якості. Безумовно, таке управління повинно передбачати компетентну управлінську діяльність органів влади, місцевого самоврядування, управління освітою, навчальних закладів, громадськості, спрямовану на створення умов на відповідній території щодо забезпечення доступності та якості освіти, формування компетентної особистості випускника.

Державне управління якістю освіти на місцевому рівні утворює лише частину складової державного управління якістю освіти та має специфічні особливості, що зумовлені способами постановки та досягнення соціально значущих цілей у конкретних умовах керованого освітнього середовища. На нашу думку, державне управління якістю освіти означає керування всіма компонентами, ресурсами освіти, які її формують. Важливим тут є визначення стратегії розвитку освітньої системи з урахуванням інтересів і потреб споживачів, управління якістю умов освітнього процесу (кадрового, нормативно-правового, фінансового, технологічного, методичного, інноваційного, інформаційного, матеріально-технічного забезпечення тощо), що, безумовно, повинно забезпечити вплив на якість результатів. При цьому управлінська діяльність повинна бути спрямована на досягнення стратегічних цілей функціонування та розвитку освіти, чільне місце серед яких посідає рівний доступ до якісної освіти. На це орієнтує Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012 –

2021 роки, у якій зазначається, що якість освіти залишається актуальною темою для Міністерства освіти і науки [13, с. 33]. Звідси державне управління якістю освіти на місцевому рівні як управлінська категорія набуває особливої уваги та потребує подальшого вдосконалення.

У Великому тлумачному словнику української мови знаходимо, що «удосконалення – зміна в чому-небудь у бік поліпшення; результат такої зміни» [4, с.1287]. Оскільки успішність упровадження основних напрямів державної освітньої політики значною мірою залежить від керівників сфери освіти, які реалізують її на місцях, в удосконаленні державного управління якістю освіти на місцевому рівні головну роль відіграє кадровий чинник.

Ми поділяємо думку В. Луначека, який наголошує, що якість управління системою освіти безпосередньо пов'язана з рівнем професійної компетентності керівників, адже зміна освітньої парадигми формує сьогодні до них принципово нові вимоги [11, с. 160]. Це стосується готовності керівників і до здійснення управління якістю освіти на місцевому рівні.

Слід зазначити, що «багато помилок в освіті та її модернізації є не тільки наслідком об'єктивної соціально-економічної ситуації, яка склалася, а й результатом непрофесіоналізму керівників освіти на різних «поверхах» системи управління, адже «не буває погано працюючих організацій, а є слабке управління й погані управлінці. Керівник відіграє першочергову роль у впровадженні інновацій, як тих, які ініціюються «зверху», так і тих, які продукуються безпосередньо на місцях» [3, с. 56]. Тож в умовах сучасних глобалізаційних змін важливим критерієм забезпечення якості освіти, удосконалення управління якістю освіти на місцевому рівні є компетентність керівних кадрів, які реалізують основні напрями державної освітньої політики.

З огляду на це компетентнісний підхід розглядаємо як теоретичну основу, яка сприяє формуванню професійної компетентності керівників освіти, що зумовлено необхідністю оновлення стратегії управління, за якого важелі впливу переносяться на особистість, а управління в освіті є тією рушійною силою, яка спрямована на активізацію та прояв у людини її творчого потенціалу шляхом створення оптимальних умов для забезпечення її розвитку.

Сучасні вимоги до освітньої практики, переорієнтація освіти з процесу на результат, підвищення її якості диктують необхідність реалізації компетентнісного підходу не тільки в навчально-виховному процесі, професійній діяльності педагогів, а й в

управлінській сфері. Очевидним є той факт, що вдосконалення державного управління якістю освіти полягає у формуванні відповідних компетентностей у керівників, їх постійному розвитку, самовдосконаленню, оновленні знань та вмінь. Вектор управлінської діяльності керівників освіти на місцевому рівні має бути спрямований на створення необхідних умов щодо забезпечення такого процесу.

Водночас здійснення державного управління якістю освіти в контексті компетентнісного підходу має певні переваги. Так, по-перше, він орієнтує, крім якості освіти, на формування в кожній особистості відповідних компетентностей, потреби в навчанні впродовж усього життя. На нашу думку, за таких умов важливо розвивати відповідні професійні компетентності в керівників, які забезпечують якість надання освітніх послуг на підпорядкованій території. По-друге, реалізація компетентнісного підходу передбачає вирішення таких важливих завдань, як створення на місцевому рівні такого освітнього простору, який би надавав рівні можливості дітям та молоді для здобуття якісної освіти, запровадження компетентнісно орієнтованих технологій освіти, сприяння підвищенню ефективності управління освітнім процесом. По-третє, за компетентнісного підходу поширення набуває державно-громадська система управління якістю освіти, яка передбачає врахування місцевих традицій, тенденції щодо зростання конкурентоспроможності навчальних закладів, освітніх послуг, орієнтації освіти не лише на функціонування, а й розвиток. Зростає вплив демократичних засад управління через поширення його децентралізації шляхом часткового делегування повноважень, як із боку органів місцевого самоврядування органам управління освітою, так і з боку управлінь освітою навчальним закладам, що впливає на посилення самоуправлінської діяльності, самостійності в прийнятті управлінських рішень об'єктами управління. Керівники мають усвідомлювати сутність таких змін та забезпечувати здійснення державного управління якістю освіти на принципово нових засадах, вибирати з-поміж механізмів управління найефективніші.

За компетентнісного підходу освіта як сфера діяльності потребує модернізації управління, підвищення його ефективності, а органи управління освітою повинні забезпечити перехід до якісно нового стану, який сприятиме досягненню на основі оптимального використання всіх можливих ресурсів максимально нових результатів освіти, забезпеченню її високої якості. У цьому процесі саме керівні кадри освітньої галузі мають відігравати вирішальну роль.

Підсумовуючи, зазначимо, що вдосконалення управління якістю освіти на місцевому рівні та розвиток професійної компетентності керівників освіти розглядаємо як органічно взаємопов'язані процеси. А отже, кадровий чинник, орієнтація на компетентного керівника розглядається нами як один із важливих напрямів удосконалення державного управління якістю освіти на місцевому рівні, компетентнісний підхід – як спосіб формування та розвитку професійної компетентності керівників.

Проведене дослідження дає підстави стверджувати, що вирішення проблеми вдосконалення державного управління якістю освіти потребує запровадження нових сучасних механізмів управління. Тож подальша розробка окресленої проблематики потребує осмислення теоретичних основ механізмів державного управління якістю освіти.

Список використаних джерел

1. **Адміністративне право України** : підручник / Ю. Б. Битяк [та ін.] – К. : Юрінком Інтер, 2006. – 544 с.
2. **Афанасьєв В. Г.** Научное управление обществом / В. Г. Афанасьев. – М., 1973. – 382 с.
3. **Безчастний В. М.** Державне управління освітою в умовах економічної та освітньої глобалізації / В. М. Безчастний // Інвестиції : практика та досвід. – № 21. – С. 54 – 57.
4. **Великий** тлумачний словник сучасної української мови / уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел. – К. : Ірпінь : Перун, 2004. – 1440 с.
5. **Державне управління** : навч. посіб. / А. Ф. Мельник, О. Ю. Оболенський, А. Ю. Расіна, Л. Ю. Гордієнко ; за ред. А. Ф. Мельника. – К. : Знання-Прес, 2003. – 343 с.
6. **Державне управління освітою** : навч. посіб. / С. В. Крисюк. – К. : НАДУ, 2009. – 220 с.
7. **Енциклопедія освіти** / Акад. пед. наук України ; голов. ред. В. Г. Кремень. – К. : Юрінком Інтер, 2008. – 1040 с.
8. **Енциклопедичний словник з державного управління** / уклад. : Ю. П. Сурмін, В. Д. Бакуменко, А. М. Михненко [та ін.] ; за ред. Ю. В. Ковбасюка, В. П. Трошинського, Ю. П. Сурміна. – К. : НАДУ, 2010. – 820 с.
9. **Коротков Э. М.** Управление качеством образования : учеб. пособие / Э. М. Коротков. – М. : Академ. проект : Мир, 2006. – 320 с.
10. **Лукіна Т. О.** Державне управління якістю загальної середньої освіти в Україні : монографія / Т. О. Лукіна. – К. : Вид-во НАДУ, 2004. – 292 с.
11. **Лунячек В. Е.** Державне управління освітою : підручник для вищих навч. закладів / В. Е. Лунячек. – Х. : Гімназія, 2010. – 288 с.
12. **Малиновський В. Я.** Державне управління : навч. посіб. /

В. Я. Малиновський. – 3-тє вид., перероб. та доп. – К. : Атіка, 2009. – 608 с.

13. **Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012–2021 роки** / Матеріали III Всеукр. з'їзду працівників освіти. – К. ; Чернівці : Букрек, 2011. – 400 с.

14. **Пономарьов О. С.** Філософія спілкування в контексті культури соціального управління / О. С. Пономарьов // Теорія і практика управління соціальними системами. – 2011. – № 1. – С. 23 – 30.

15. **Поташник М. М.** Управление качеством образования : практикоориентированная монография и методическое пособие / М. М. Поташник. – М. : Педаг. о-во России, 2000. – 448 с.

16. **Тахтамышева Г. И.** Управление качеством образования и методическая служба школы // Стандарты и мониторинг в образовании. – 2002. – №4. – С. 41 – 47.

17. **Толковый** словарь по управлению. – М. : Новая шк., 2001. – 320 с.

18. **Філософський** словник / за ред. В. І. Шинкарука. – 2. вид. і доп. – К. : УРЕ, 1986. – 800 с.

Надійшла до редколегії 22.04.13

УДК 35.077.7

Олена КЛИМЕНОВА

*Національна академія державного управління
при Президентіві України*

Дніпропетровський регіональний інститут державного управління

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІЗИТІВ ІНОЗЕМНИХ ДЕЛЕГАЦІЙ НА МІСЦЕВОМУ РІВНІ

Аналізуються проблеми організації та проведення прийомів іноземних делегацій. Визначається, що важливим чинником підготовки фахівців у сфері міжнародної діяльності є не лише знання іноземної мови, але й європейського досвіду застосування ділового та міжнародного протоколу.

Ключові слова: міжнародний протокол, візит, зовнішньоекономічна діяльність, європейський досвід.

Елена Клименова. Европейский опыт обеспечения визитов иностранных делегаций на местном уровне

Анализируются проблемы организации и проведения приемов иностранных делегаций. Определяется, что важным моментом подготовки специалистов в сфере международной деятельности является не только знание иностранного языка, но и европейского опыта применения делового и

международного протокола.

Ключевые слова: международный протокол, визит, внешнеэкономическая деятельность, европейский опыт.

Olena Klymenova. European experience for providing visits of foreign delegations at the local level

The problems of organization and providing visits of foreign delegations are being analyzed. It is defined that both knowledge of foreign languages and European experience for providing business and international protocol are the key factors for training specialists in the sphere of international activity.

Key words: international protocol, visit, foreign-economic activity, European experience.

Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні» територіальні громади наділені певними повноваженнями у сфері зовнішньоекономічної діяльності, які здійснюються через виконавчі органи сільських, селищних, міських рад. До їх власних повноважень належить: забезпечення виконання у встановленому законодавством порядку договорів з іноземними партнерами на придбання й реалізацію продукції, виконання робіт і надання послуг; сприяння зовнішньоекономічним зв'язкам підприємств, установ і організацій, розташованих на відповідній території, незалежно від форм власності; сприяння у створенні спільних з іноземними партнерами підприємств виробничої і соціальної інфраструктури та інших об'єктів; залучення іноземних інвестицій до створення робочих місць.

З метою залучення іноземних інвестицій територіальні громади приймають відповідні програми поліпшення іміджу та привабливості регіону відповідно до міжнародного ділового протоколу. Найважливішим напрямом цієї роботи є проведення зустрічей міжнародних делегацій. Успішна реалізація будь-якої програми залежить від того, як міжнародні партнери сприймають громаду, оцінюють фаховий та організаційний рівень керівництва, здатність реалізувати проекти. Така оцінка (перш за все, міжнародні інвестори) надається на ґрунті враження від прийомів та переговорів.

Актуальність роботи полягає у приверненні уваги місцевих органів влади до міжнародного співробітництва, яке щорічно поширюється у зв'язку із прагненням України до набуття асоційованого членства в Європейському Союзі.

Недотримання вимог міжнародного протоколу ставить під сумнів спроможність місцевої громади до виконання намічених програм і є однією з головних проблем наближення виконавчих органів місцевого самоврядування до європейських стандартів.